

Att ha god man

Vad innebär det att ha god man?

Att ha god man är en hjälp i det dagliga livet. Även om du får hjälp av en god man behåller du din rättshandlingsförmåga, det vill säga du fortsätter att bestämma över dina personliga angelägenheter och tillgångar samt kan ingå bindande avtal. Gode mannen bestämmer ingenting åt dig utan han eller hon ger dig hjälp och stöd i olika situationer och beslut. Gode mannen måste alltid få ditt samtycke i alla större rättshandlingar innan han eller hon utför något ärende. Man kan säga att gode mannen fungerar som din förlängda arm ute i samhället. En god man är en person som utför sitt uppdrag på sin fritid, när han eller hon inte arbetar. Därför kan du inte räkna med att alltid kunna nå din gode man.

Vem kan få god man?

Det finns olika orsaker till att en person behöver hjälp av en god man. Den som har rätt till god man ska på grund av sjukdom, psykisk sjukdom, försvagat hälsotillstånd eller liknande förhållande inte klara av att bevaka sin rätt i samhället, sköta sin ekonomi eller för övrigt ta hand om sina personliga angelägenheter. Alla har inte rätt till god man utan biståndet behövsprövas. En person som har god man kallas formellt huvudman. Det är frivilligt att ha god man. Ingen som förstår vad saken gäller kan få god man mot sin vilja.

Vad kan gode mannen göra för dig?

Alla huvudmän har olika behov av hjälp och stöd från sina gode män. Därför är det viktigt att du och din gode man noggrant diskuterar igenom dina önskemål och behov av hjälp och stöd. Det finns tre övergripande områden där gode mannen kan erbjuda dig hjälp och stöd:

1. Bevaka rätt innebär att gode mannen

- ser till att dina allmänna rättigheter i samhället respekteras och även hjälper till att bevaka dina rättigheter vid en speciell händelse, t.ex. vid en fastighetsförsäljning
- ser till att du får den hjälp du behöver och har rätt till genom att t.ex. söka bidrag för dig, överklaga beslut åt dig med mera

2. Förvalta egendom innebär bland annat att gode mannen

- sköter din ekonomi och tar hand om din inkomst, din pension och dina bidrag
- ser till att dina räkningar blir betalda
- lämnar fickpengar till dig
- deklarerar
- förvaltar ditt kapital, till exempel dina sparkonton eller värdepapper på banken, din fastighet med mera
- vid behov ansöker om skuldsanering, försörjningsstöd, bostadstillägg, handikappersättning med mera

3. Sörja för person innebär att gode mannen

- besöker dig cirka en gång per månad
- ser till att du får det stöd och den hjälp du behöver för det dagliga livet

Vad kostar det att ha god man?

God man har rätt till ett skäligt arvode för sitt uppdrag samt ersättning för nödvändiga utgifter. Att ha god man brukar kosta 6 000–12 000 kronor per år.

Det normala är att du betalar arvodet till din gode man. Den som har låga inkomster och tillgångar kan få arvodet betalat av kommunen.

Inkomstgränsen för kommunalt arvode ligger på 2,65 gånger prisbasbeloppet (120 575 kronor år 2018). Tillgångsgränsen är två gånger prisbasbeloppet (91 000 kronor år 2018).

Får du hjälp av en god man ska du betala arbetsgivaravgift.

Hur ansöker du om god man?

Du kan själv ansöka om god man men om du vill får du självklart be en nära anhörig om hjälp med din ansökan. Förutom själva ansökan ska du skicka med läkarintyg och social utredning som bekräftar ditt behov av god man. I ansökan ska du ange vilken hjälp du behöver (se under rubriken "Vad kan gode mannen göra för dig?").

Vem kan bli din gode man?

Föreslå gärna någon du känner och litar på som kan utses till din gode man. Handläggaren på överförmyndarverksamheten undersöker sedan om personen i fråga är lämplig. Har du inget eget förslag föreslår handläggaren en person. Innan ett beslut fattas får du träffa den föreslagne personen och ge ditt samtycke till valet av honom eller henne som din gode man.

Om du inte längre behöver god man

Om du inte längre behöver god man kan du själv eller tillsammans med din gode man skriva till tingsrätten. Du ansöker då om att godmanskapet ska upphöra.